

13.1 Biblioteket

Mina og Iman møtes ofte på biblioteket i sentrum for å gjøre lekser og låne bøker. Der finnes det både bøker og aviser på mange språk, blant andre farsi og somali. De bruker internett på bibliotekets PC-er, og bibliotekarene har lært dem å finne avisbaser og apper. Av og til låner Iman noter og CD-er. Forrige gang hun var på musikkavdelinga, fant hun en CD med Fayrouz som var helt fantastisk. En av de ansatte hjalp henne å lete.

Rana trives også godt på biblioteket. Da hun strevde med å lære norsk, gikk hun på språkkafé der. På den måten fikk hun både nye venner og trening i å snakke norsk, og hun lånte lærebøker og ordbøker. Det var både unge og eldre på språkkaféen. Hun likte godt å snakke med de eldre. De hadde ofte god tid. Fremdeles hender det at hun låner norske filmer for å forbedre norsken sin, men hun må innrømme at hun liker bedre arabiske og franske.

Ali vil heller se på fotballkamper enn spillefilmer. I feriene leser han bøker, både sakprosa og skjønnlitteratur. I forrige uke leste han et norsk dikt som heter "Lykke":

*Åtte øyne i hverandre.
Fire munner rundt et bord.
Fire vegger kring en lykke:
Vesla, Påsan, far og mor.*

*Åtte hender heftet sammen
til en ring om stort og smått.
Herregud – om hele vide
verden hadde det så godt.*

Ali lukket øynene en liten stund og tenkte på Hoda, Sami og Rana, og hvor glad han var i dem. Han syntes at diktet var så fint at han lærte det utenat.

Yosef er ikke så interessert i bøker. Han synes at han leser mer enn nok på skolen. Når han har fri, foretrekker han å spille fotball eller henge med venner. Likevel har han oppdaget at biblioteket har interessante tilbud også for ham. På noen filialer kan han låne sag og drill og andre slags verktøy, helt gratis. Et sted kan han også låne elsykkel. Han trodde nesten ikke at det var sant.

Mina

Iman

Ali

Rana

Yosef

en ansatt
 en app
 en avisbase
 en bibliotekar
 å bruke
 en CD
 et dikt
 en drill
 en elsykkel
 en far
 farsi
 en ferie
 en filial
 å forbedre
 å foretrekke
 forrige
 gratis
 å hekte
 å hende
 å henge med noen
 Herregud
 å innrømme
 kring

å lukke
 en lykke
 ei lærebok
 å låne
 en munn
 ei musikkavdeling
 en note
 ei ordbok
 en PC
 en ring
 ei sag
 en sakprosa
 en skjønnlitteratur
 slags
 smått
 somali
 en spillefilm
 en språkkafé
 å streve
 å trives
 utenat
 et verktøy
 vid

13.2 Idrett og trening

Ali er ikke verdens beste fotballspiller, men som trener er han et stort talent. Fotballaget er en suksess! Han har samlet sammen en fin gjeng, noen syrere, noen andre utlendinger og noen nordmenn. Yosef er virkelig en dyktig spiller, og Ahmed er ikke så verst. Per, Arne og Erik er i god form, selv om de ikke er så unge lenger. Ali organiserer, leder treningene, gir instruksjoner og skryter. De trener hurtighet, utholdenhet, styrke og teknikk. Det går langsomt framover, men det viktigste er at alle trives og har det morsomt sammen. Ahmed, som ikke kjenner så mange ennå, er mest opptatt av å få nye venner. Det er et godt utgangspunkt å ha en felles interesse.

En gang da Ali kjørte Lisa på svømmetrening, fortalte han at Rana ikke kunne svømme. Lisa synes at alle bør lære å svømme, så hun snakket med Rana om det. «Meld deg på et svømmekurs!», sa Lisa. Rana var usikker på om det var en god idé. Det var uvant for henne å tenke på seg selv i badedrakt sammen med fremmede mennesker. «Hva gjør du hvis barna dine faller i vannet?», spurte Lisa. Rana svarte ikke, for hva skulle hun si? Lisa hadde mange argumenter:

1. Hvis du ikke kan svømme, kan du drukne.
2. Hvis du kan svømme, kan du redde andre fra å drukne.
3. Svømming er veldig gøy!
4. Svømming er super trening!

Da Lisa fant et kurs for voksne kvinner med kvinnelig instruktør, meldte Rana seg på. De var sju damer som møttes en gang i uka i ti uker. Fire av dem var yngre enn Rana, to var eldre, og ingen av dem kunne svømme fra før. Instruktøren var flink. De unge lærte fort å svømme, de eldre var litt mer forsiktige. Rana fant ut at hun trivdes i vannet. Nakken, ryggen og skuldrene hennes hadde godt av svømmetreningen. Lisa spurte stadig hvordan det gikk. Da kurset var slutt, kunne Rana svømme 25 meter, og hun følte seg trygg på dypt vann. «Jeg er så stolt av deg!», sa Lisa. «Jeg er så glad for at du overtalte meg!», sa Rana.

Ali

Rana

Lisa

et argument

en badedrakt

å drukne

dyktig

dyp

å finne ut

forsiktig

et fotballag

framover

ha godt av

en hurtighet

en idrett

ikke så verst

en instruksjon

en instruktør

kvinnelig

langsom

å lede

å melde seg på

en nakke

en nordmann

opptatt

å overtale

å redde

å samle

selv om

å skryte

stadig

en suksess

super

et svømmekurs

ei svømmetrening

en syrer

en styrke

et talent

en teknikk

usikker

et utgangspunkt

en utholdenhet

en utlending

uvant

verst

virkelig

13.3 Fargespill

Ingvild og Iman sitter på en kafé i sentrum og spiser en hamburger hver. De har vært på øving på Kulturskolen og er litt slitne, men i veldig godt humør. Yosef og Ahmed kommer inn døra. De har vært på fotballtrening med Ali og er også sultne. Ingvild vinker til dem, og de setter seg ved samme bord.

Yosef: Hei! Hva skjer?

Ingvild: Vi har vært på trening. Vi skal være med på en stor forestilling i Olavshallen til høsten!

Ahmed: Å ja? Hva slags forestilling er det?

Ingvild: Den heter Fargespill. Over 150 stykker fra over 30 land skal stå på scenen og synge og danse.

Iman: Og spille!

Ingvild: Ja, Iman skal spille fløyte sammen med Trondheim symfoniorkester! Jeg hørte henne spille i dag. Hun er kjempeflink!

Yosef: Spiller du fløyte, Iman? Det visste jeg ikke.

Iman: Vi skal spille en melodi fra Somalia. Du kjenner den kanskje, Yosef. Jeg spilte den for en musiker som arrangerer musikken til forestillingen, og nå skal hele orkesteret spille den.

Yosef: Er det sant? Det må jeg komme og høre på.

Iman: Det er så artig! Og Ingvild skal være med på flere dansenummer og synge i koret. Det skal være både norske og utenlandske sanger og danser.

Ingvild: Jeg trives så godt på disse øvingene. Jeg har fått så mange nye venner der.

Iman: Jeg også, og så har jeg blitt mye bedre til å spille fløyte.

Ahmed: Det eneste jeg spiller, er fotball. Tenk å kunne spille et instrument!

Ingvild

Iman

Yosef

Ahmed

Iman forteller at Kulturskolen har tilbud om undervisning i mange forskjellige instrumenter, for eksempel gitar, piano, fiolin, trommer og sang. Du kan også lære å tegne og male, spille teater eller danse. Det koster penger, men de som har dårlig råd, kan søke om friplass, sier hun. Ahmed er veldig interessert. Yosef blir redd for at fotballen har fått konkurranse.

Yosef: Å spille fotball er også en fin måte å få flere venner på.

Ingvild: Det er klart! Det viktigste er å finne noe som man trives med.

_____å arrangere
_____artig
_____å danse
_____et dansenummer
_____et eksempel
_____eneste
_____en fiolin
_____ei fløyte
_____ei forestilling
_____en friplass
_____en gitar
_____en hamburger
_____å høre på
_____et instrument
_____kjempeflink
_____et kor

_____en kulturskole
_____å male
_____en melodi
_____et orkester
_____et piano
_____en sang
_____en scene
_____å spille noe
_____et symfoniorkester
_____å synge
_____å tegne
_____ei tromme
_____utenlandsk
_____å vinke
_____ei øving

13.4 Religion og livssyn

- Iman: Det er mange kirker her i Norge, men ikke så mange religiøse mennesker, synes jeg. Tror du på Gud, Jon?
- Jon: Ja, det gjør jeg, men jeg tror ikke på alt som står i Bibelen. Jeg går nesten aldri i kirka, for jeg er ikke særlig religiøs. Men Jesus sa at vi skal gjøre mot andre det som vi vil at andre skal gjøre mot oss. Det tror jeg på.
- Iman: Det tror jeg også på. Det samme står i Koranen, bare på en litt annen måte.
- Mina: Nå snakker dere om «Den gylne regel». Den finnes i nesten alle religioner...
- Petter: ...også i et dikt av en norsk forfatter som var ateist: «Du må ikke tåle så inderlig vel, den urett som ikke rammer deg selv.»

Det er religionsfrihet i Norge. Alle trossamfunn med flere enn 500 medlemmer får økonomisk støtte fra staten. Offentlige barnehager og skoler skal ikke drive med religiøs påvirkning, men vise respekt for forskjellige livssyn.

Det største trossamfunnet i landet er Den norske kirke. I 2017 var cirka 70 % av befolkningen medlemmer. Likevel gikk bare omtrent 10 % av innbyggerne i kirka én gang i måneden eller oftere. Mellom 30 og 40 % sa at de aldri gikk til gudstjeneste, og nesten halvparten av dem som fikk barn, lot være å døpe barna. Det norske samfunnet har endret seg raskt, og religion har fått mindre betydning enn før.

Samtidig ser vi et stadig større religiøst mangfold. Litt over 5 % er medlemmer av andre kirker enn Den norske kirke, og cirka 4 % er muslimer.

Iman

Jon

Mina

Jeg tror ikke på alt som står i Bibelen.

en ateist

ei befolkning

ei betydning

Bibelen

å døpe

å endre seg

en forfatter

en gudstjeneste

gyllen

en halvpart

inderlig

en innbygger

Koranen

et livssyn

et mangfold

et medlem

offentlig

omtrent

en prosent

ei påvirkning

å ramme

en religion

en religionsfrihet

å tro på noe

et trossamfunn

å tåle

en urett

vel

økonomisk